

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.132.2024.MK
3367012.13558414.11013449
Warszawa, 05-11-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację Pana Posła Jarosława Zielińskiego w sprawie planowanych przez obecny rząd działań (jakoby) zagrażających kondycji i przyszłości obszarów leśnych w Polsce i funkcjonowaniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, K10INT4550, przesyłam poniższe informacje:

Przede wszystkim chciałbym poinformować Pana Posła, że wyłączenia lasów z intensywnej gospodarki leśnej (nie z gospodarki w ogóle) są odpowiedzią na zagrożenia wynikające z utraty różnorodności biologicznej oraz zmian klimatycznych, jak również wpisują się w krajowe i międzynarodowe zobowiązania dotyczące tych zagrożeń. Wychodzą naprzeciw oczekiwaniom polskiego społeczeństwa i zgadzają się również z ideą prowadzenia zrównoważonej i odpowiedzialnej społecznie gospodarki leśnej.

Wyłączanie lasów z intensywnego użytkowania rębego nie jest tylko wolą samego Ministerstwa Klimatu i Środowiska, ale wynika z unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 roku oraz Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych.

Proces ten, niesłusznie nazywany szkodliwym, wynika także z Polityki Leśnej Państwa. Jest to dokument zatwierdzony przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i przyjęty przez Radę Ministrów 22 kwietnia 1997 roku, wciąż obowiązujący na terenie całego kraju, także w Lasach Państwowych. W rozdziale II PLP („Tezy polityki leśnej państwa”) w punkcie 5 czytamy, że analiza stanu lasów i wyznaczenie kierunków rozwoju leśnictwa, niezbędnych dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej, gospodarczej i społecznej państwa wymaga uwzględnienia różnych warunków, w tym: „potrzeby wyłączenia z produkcji lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnego, zasługujących na ochronę prawną lub objęcia zasadami gospodarstwa specjalnego.” Ministerstwo wdrażając moratorium postępuje zgodnie z wymogami dokumentu strategicznego, jakim jest Polityka Leśna Państwa.

1. Jakie są definicje terminów „lasy społeczne” i „lasy publiczne”, którymi posługuje się w debacie medialnej Ministerstwo Klimatu i Środowiska? W jakim akcie prawnym pojęcia te zostały zdefiniowane (art. 13b pkt. 3 obecnie obowiązującej Ustawy o lasach mówi o „leśnych kompleksach promocyjnych, jako obszarach o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym, dla których działalność określa jednolity program gospodarczo-ochronny, opracowywany przez właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych”)?

Pojęcie **lasów publicznych** definiuje chociażby Główny Urząd Statystyczny powołując się na ustawę o lasach, o czym czytamy na stronie GUS¹. Zgodnie z definicją GUS lasy publiczne to lasy stanowiące własność:

a) Skarbu Państwa, zarządzane oraz użytkowane czasowo lub wiczyście przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie "Lasy Państwowe"), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów i wojewodów, gmin lub związków komunalnych oraz Agencji Nieruchomości Rolnych;

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. status miasta na prawach powiatu).

Jest to jedno z podstawowych pojęć używanych w medialnym, społecznym i naukowym dyskursie o lasach. Stosują je media, naukowcy a także Główny Urząd Statystyczny.

Lasy społeczne to określenie o długiej tradycji, używane od dekad przez leśników na określenie lasów pełniących funkcje społeczne. Z dniem 1 września br. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych Zarządzeniem nr 58 z dnia 5 lipca 2022 roku wprowadził do stosowania w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych „Wytyczne do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”. Wprowadzone w życie wytyczne definiują nowy rodzaj obszarów leśnych o tzw. zwiększonej funkcji społecznej.

Lasy Państwowe definiują pojęcie Lasów społecznych w następujący sposób²:

„To lasy znajdujące się zarówno wokół dużych aglomeracji miejskich, mniejszych miast, jak i wsi, czy też w okolicach uzdrowisk i kurortów wypoczynkowych. To właśnie tu odbywa się turystyka i codzienna rekreacja, tak niezbędna w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia i równowagi psychicznej. Lasy społeczne to również lasy, które są kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności oraz miejsca pracy. Rola lasów społecznych rośnie. Coraz więcej ludzi z wielkich miast tęskni za kontaktem z naturą.”

Prowadzona przez leśników pielęgnacja lasów społecznych będzie ukierunkowana na ich społeczne funkcje. Jej nadrzędne cele to trwałość lasów, bezpieczeństwo odwiedzających i utrzymanie walorów krajobrazowych kompleksów leśnych.

¹ <https://stat.gov.pl/metainformacje/sloownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/2002,pojecie.html>

² <https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/mamy-juz-lasy-spoeczne-a-bedzie-ich-jeszcze-wiecej>

2. Dlaczego w publicznej debacie medialnej Ministerstwo Klimatu i Środowiska rezygnuje z nazwy Lasy Państwowe?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie rezygnuje i nie zrezygnuje z nazwy „Lasy Państwowe”. Ustawa o lasach wymienia różne funkcje lasów państwowych. Są to np. funkcje gospodarcze, ochronne, społeczne. Stąd leśnicy i obywatele mówią o lasach gospodarczych, ochronnych i społecznych. Używanie na potrzeby bieżącej dyskusji jednego z tych funkcjonalnych określeń nie oznacza rezygnacji określenie „Lasy Państwowe”. Język mediów i dyskusji dąży do skrótów, brak w nim miejsca na pełne oficjalne nazwy stąd można odnieść mylne wrażenie. Zapewniam Pana Posła, że Lasy Państwowe pozostają i pozostaną Lasami Państwowymi. Wszystkie lasy Skarbu Państwa są lasami społecznymi, przy czym funkcja społeczna w zrównoważonej gospodarce leśnej jest jedną z trzech głównych. Mowa zaś o lasach o wiodącej funkcji społecznej.

3. Jeżeli prawdą jest, że nie istnieje w obrocie prawnym definicja „lasów społecznych”, to w oparciu o jakie przepisy powołane zespoły regionalne pracują nad wyznaczaniem tych obszarów?

Istnienie lasów społecznych wynika nie tylko z funkcjonowania Lasów Państwowych, z nauk leśnych, ale także z definicji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej sformułowanej w ustawie o lasach (art. 6 ust. 1 pt 1a). Mowa tam o wypełnianiu funkcji społecznych (socjalnych), co nie jest możliwe bez istnienia lasów społecznych. Nie ma bezwzględnej konieczności ich definiowania, skoro wymieniane są ich funkcje. Naturalnie pilotażowy program wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej – co jest istotą pilotażu – może doprowadzić do normatywnego ujęcia wskazanej definicji w akcie prawa powszechnego. Obecnie można je zrekonstruować z przepisów wewnętrznych PGL Lasy Państwowe.

Podobnie wszak jest z pojęciem „obrotu prawnego”, użytym w powyższym pytaniu. Pojęcie to nie jest zdefiniowane ustawowo³, nie ma charakteru normatywnego, a pozwala Panu Posłowi zadawać pytania w niniejszej Interpelacji.

Lokalne zespoły ds. lasów społecznych, o których Pan Poseł raczył wspomnieć, funkcjonują w ramach opracowania przez Lasy Państwowe szczegółowych propozycji obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miast: Warszawa, Kraków, Gdańsk-Sopot-Gdynia, Wrocław, Łódź, Poznań, Katowice, Bydgoszcz-Toruń, Szczecin, Bielsko-Biała i Kielce. Opracowanie ww. propozycji przez Lasy Państwowe następuje w związku z poleceniami Ministra Klimatu i Środowiska wydawanymi na podstawie art. 34a ust. 1 ustawy o Radzie Ministrów Dyrektorowo Generalnemu Lasów Państwowych.

4. Czy prawdą jest, że według koncepcji Ministerstwa Klimatu i Środowiska w tzw. „lasach społecznych” ma obowiązywać zakaz pozyskiwania drewna?

³ file:///C:/Users/mksiazek/Downloads/dpia-1-2021-21-12-2021-pages-187-201.pdf

Nie jest prawdą, że w lasach społecznych ma obowiązywać zakaz pozyskania drewna. W lasach społecznych w dalszym ciągu będą realizowane prace leśne, ale w sposób, który nie będzie istotnie zmieniał ich wyglądu i charakteru. Na przykład zręby zupełne, w ramach których powstają rozległe otwarte przestrzenie, zostaną ograniczone do minimum.

10 września 2024 r. Wiceminister Mikołaj Dorożała przekazał Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych wytyczne i rekomendacje w zakresie wzmocnienia ochrony lasów ważnych społecznie wokół 14 miast. Dokument powstał w procesie Ogólnopolskiej Narady o Lasach. Można zapoznać się z nim pod poniższym linkiem:

<https://www.gov.pl/web/klimat/wytyczne-i-rekomendacje-dot-lasow-spoecznych-wokol-aglomeracji>

Wytyczne i rekomendacje obejmują organizację procesu wyznaczania lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół 14 miast (Warszawa, Kraków, Gdańsk, Sopot, Gdynia, Wrocław, Łódź, Poznań, Katowice, Bydgoszcz, Toruń, Szczecin, Bielsko-Biała oraz Kielce). Proces, czyli serie spotkań w czasie których interesariusze obradują nad granicami lasów społecznych, właśnie trwa, a gdzieś tam już dobiega końca. Zasady organizacji zostały oparte na wybranych rekomendacjach Ogólnopolskiej Narady o Lasach. Ostateczna wersja wytycznych i rekomendacji dotyczyć będzie całego procesu wzmocnienia lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie. Prace nad tym dokumentem wciąż trwają.

Udostępnione wytyczne i rekomendacje dotyczą następujących obszarów:

1. Kryteria wyboru i potrzeby tymczasowego zabezpieczenia obszarów o szczególnych funkcjach społecznych
2. Zasady gospodarowania w lasach o szczególnych walorach społecznych
3. Zasady partycypacji społecznych dla lasów aglomeracyjnych.

Jest to podstawowy dokument służący określeniu zasad zarządzania lasami. Plan urządzenia lasu sporządzany jest na 10 lat, dla każdego nadleśnictwa w naszym kraju. Od 2024 roku plany posiadają nowe ramy, gdzie w nowatorski sposób potraktowane są lasy o wiodącej funkcji społecznej. Jednocześnie możliwa do wykorzystania jest instytucja lasów społecznych.

5. Czy i kiedy zostanie wycofane tzw. moratorium wyłączające ze zrównoważonej gospodarki leśnej około 100 tys. hektarów powierzchni leśnych (pisma – polecenia Ministerstwa Klimatu i Środowiska do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych z dnia 8 i 23 stycznia 2024 roku)?

6. Czy prawdą jest, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska przygotowuje następne szkodliwe moratorium mające na celu wyłączenie ze zrównoważonej gospodarki leśnej kolejnych obszarów leśnych na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe?

Najcenniejsze przyrodniczo lasy objęte moratorium będą nadal chronione. Wprowadzono niewielkie zmiany. Moratorium będzie obowiązywać do momentu zagwarantowania trwałej

ochrony ujętych w poleceniu lasów, potwierdzonej przez ministra właściwego do spraw środowiska. Aktualizacja obszaru obowiązywania moratorium będzie odbywała się w drodze indywidualnych odstępstw na wniosek dyrektorów regionalnych dyrekcji LP.

Zmiana polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z 8 stycznia 2024 roku obejmuje wydłużenie terminu trwania polecenia oraz wyłączenie z polecenia całej strefy niebieskiej w Nadleśnictwie Bircza. Ochrona tego obszaru będzie realizowana przez Lasy Państwowe. Lasy Państwowe, podczas spotkania 12 września, zadeklarowały gotowość do wzmocnienia ochrony obszarów objętych dotychczas styczniowym moratorium. Na obszarach tych wdrożona zostanie trwała koncepcja ochrony, realizowana w oparciu o zarządzenia regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Zmiany w ochronie lasów są konieczne z uwagi na oczekiwania społeczeństwa, pilne potrzeby przyrodnicze i regulacje Unii Europejskiej. W trakcie obowiązywania moratorium wypracowywane są narzędzia, które zapewnią trwałą ochronę najcenniejszych przyrodniczo lasów. Jest to także przedmiotem prac Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONOL). W dialogu ze wszystkimi interesariuszami procesu – przedstawicielami Lasów Państwowych, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Polskiego Związku Pracodawców Leśnych, Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych oraz społeczeństwem – zorganizowaliśmy Ogólnopolską Naradę o Lasach (ONOL). To pierwsza taka narada w historii naszego kraju. Konkluzje ONOL wskażą dalsze kierunki zmian.

W maju 2024 r. do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów trafiła ustawa o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody, która służyć ma wypracowaniu kierunkowych wytycznych, które będą wykorzystane do identyfikacji lasów cennych przyrodniczo oraz ważnych społecznie.

Moratorium

W opinii MKiŚ moratorium zapobiega realnym stratom materialnym i finansowym samorządów z tytułu prowadzenia gospodarki leśnej. Chociażby gminy górskie i podgórskie tracą zasoby wody pitnej, ponoszą koszty napraw dróg zniszczonych przez samochody wywożące drewno, tracą walory krajobrazowe z powodu zrębów, osuwisk, uszkodzonych koryt rzek i potoków. Z zapytania poselskiego Pana Posła Macieja Koniecznego (nr K10ZAP761) wynika, że w regionie Bielska-Białej straty te sięgają nawet 100 mln rocznie.

Zapobieganiu takim stratom ma służyć m.in. wyłączenie części lasów z intensywnego użytkowania rębego (owe koalicyjne 20%). Ministerstwo doskonale zdaje sobie sprawę z faktu, że zachowanie sędziwych lasów na danym obszarze w długim okresie czasu sprzyja ochronie zasobów uważanych za kluczowe. Sprzyja ochronie źródeł, zasilaniu wód podziemnych oraz retencji wody w glebie. Poza wsiąkaniem, wzrost powierzchni zalesionej w zlewni danej rzeki zwiększa intercepcję (zatrzymywanie wody na powierzchni roślin), ewapotranspirację (parowanie i odprowadzanie wody przez rośliny). Wysoki stopień zalesienia zlewni nawet kilkakrotnie zmniejsza ekstremalne spływy powierzchniowe (w tym niebezpieczny spływ liniowy), stabilizuje sezonową zmienność spływów i zmniejsza szkody powodowane przez powodzie.

Stabilizujący wpływ lasów na obieg wody ma także znaczenie na nizinach, ale przede wszystkim w górach. Hydrologia terenów górskich jest niezwykle wrażliwa i w znacznej mierze decyduje o uwodnieniu nie tylko lokalnych gmin, ale też sieci rzecznej kraju, np. o powstawaniu ewentualnych fal powodziowych. Tymczasem, z publikacji dr Andrzeja Affeka wynika, że w 15 nadleśnictwach Podkarpacia (m.in. Bieszczady) na kilometr kwadratowy powierzchni leśnej mamy już do 13,5 km dróg i szlaków zrywkowych.⁴ Takie szlaki działają jak rynny odpływowe i sprzyjają szybkiemu spływowi wody w dół zlewni i powstaniu powodzi.

7. Czy prawdą jest, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska dążąc do realizacji wyroku TSUE w sprawie planu Urządzenia Lasów przygotowuje projekt zmian legislacyjnych w Ustawie o lasach, których celem jest m.in. ułatwienie zmiany na stanowisku Dyrektora i Wicedyrektora przedsiębiorstwa państwowego Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej bez zgody Rady Pracowniczej?

Wyrok TSUE C-432/21 (sądowa kontrola legalności planów urządzenia lasu) jest realizowany projektem ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody (UD61). Projekt ustawy przewiduje także zmiany w przepisach regulujących powoływanie i odwoływanie kierownictwa Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej. Proponowanym rozwiązaniem jest zmiana przepisów określających organ właściwy do powoływania i odwoływania dyrektora i tymczasowego kierownika, zmiana trybu powoływania i odwoływania przez dyrektora zastępcy dyrektora, i głównego księgowego przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, a także zmiana trybu powoływania i odwoływania przez dyrektora dyrektorów i zastępców dyrektorów oddziałów przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej utworzonych na podstawie statutu tego przedsiębiorstwa. Zmiana zakłada, że organem właściwym do powołania i odwołania dyrektora i tymczasowego kierownika będzie minister właściwy do spraw środowiska. Natomiast, organem właściwym do powołania i odwołania zastępcy dyrektora, i głównego księgowego przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej oraz dyrektorów i zastępców dyrektorów oddziałów przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej utworzonych na podstawie statutu tego przedsiębiorstwa będzie tak jak dotychczas dyrektor przedsiębiorstwa, jednakże w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska.

Zachowany zostanie konkursowy tryb wyboru kandydatów na dyrektora przedsiębiorstwa.

Od decyzji ministra klimatu i środowiska o powołaniu lub odwołaniu dyrektora albo tymczasowego kierownika przedsiębiorstwa dyrektorowi oraz radzie pracowniczej przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej niezmiennie nie przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 63 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych. Stanowisko to wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, które dla przejrzystości systemu prawnego zostaje wprost potwierdzone w warstwie literalnej ustawy. Zatem, w przypadku odwołania

⁴ http://rcin.org.pl/igipz/Content/70398/WA51_91863_r2019-t91-z1_Przeg-Geogr-Affek2.pdf

dyrektora albo tymczasowego kierownika, osobom odwołanym przysługuje odwołanie do sądu na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

Możliwość kształtowania polityki personalnej Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej ma na celu zharmonizowanie działalności tego kluczowego przedsiębiorstwa państwowego z polityką ministra właściwego do spraw środowiska oraz Rady Ministrów w zakresie leśnictwa.

8. Czy Minister Klimatu i Środowiska i rząd premiera Donalda Tuska biorą w sposób świadomy odpowiedzialność za grożącą wskutek przywołanych wyżej działań degradację polskiego leśnictwa oraz paraliż przemysłu drzewnego i związane z tym straty dla gospodarki narodowej?

Śpieszę zapewnić Pana Posła, że Ministerstwo wprowadza zmiany świadomie, we współpracy ze wszystkimi interesariuszami, a przede wszystkim z Lasami Państwowymi. O potrzebie reform mówią sami leśnicy, najnowsze wyniki badań zmian klimatycznych, a nawet – a może przede wszystkim – wyniki audytu przeprowadzanego właśnie w Lasach Państwowych.

Co do przemysłu drzewnego, to zapewniam, że Ministerstwo rozumie potrzeby sektora drzewnego, dlatego 23 stycznia br. Pani Minister Klimatu i Środowiska spotkała się z przedstawicielami przemysłu drzewnego. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz członkowie stowarzyszeń Papierników Polskich, Producentów Płyt Drewnopochodnych, Przemysłu Tartaczno, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Związku Polskie Okna i Drzwi, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Przemysłu Drzewnego, Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Producentów Mebli, Polskiego Komitetu Narodowego EPAL, firmy Stelmet, a także zastępca Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Było to pierwsze spotkanie, na którym goście zakomunikowali potrzeby przemysłu drzewnego.

W trosce o sektor drzewny już 15 marca ogłoszony został pakiet dla przemysłu, którego celem jest stworzenie warunków dla stabilnego rozwoju firm w tym sektorze, w obecnej sytuacji rynkowej. Pakiet dla przemysłu drzewnego obejmuje:

- zwiększenie procenta puli drewna przeznaczonego dla stałych, sprawdzonych klientów;
- większe premiowanie przy sprzedaży intensywności przerobu drewna – im bardziej korzystne dla gospodarki, zaawansowane (głębsze) wykorzystanie drewna, tym większa premia;
- oferowanie produktu drzewnego dostosowanego do potrzeb polskich nabywców, a nie zagranicznych np. z dalekiego wschodu;
- proklimatyczną lokalność – premię dla kupców przerabiających drewno bliżej miejsca pozyskania, aby uniknąć zbędnie generującego CO₂ nieracjonalnego transportu drewna;

- eliminację nieuczciwych kupujących przez efektywną kontrolę rzeczywistego sposobu i miejsca przerobu drewna. Przedsiębiorcy unikający kontroli nie otrzymają punktów;
- eliminację zjawiska sztucznego popytu na drewno;
- większą stabilność i pewniejszą przyszłość, łatwiejsze planowanie – wprowadzenie opcji półrocznej umowy na zakup drewna;
- transparentność sprzedaży drewna – pełną jawność nabywców i wartości umów, w tym deklaracji przerobu;
- uwolnienie dla przemysłu drewna pełnowartościowego, grubego, które dziś jest używane w energetyce (definiowanie kategorii drewna energetycznego).

Pakiet ten został stworzony na bazie licznych postulatów stowarzyszeń i organizacji zrzeszających przedsiębiorców branży drzewnej. Wyznacza on kierunek zmian, który obecnie przeformułowywany jest na konkretne wdrożenia. Szczegółowe rozwiązania zostaną wypracowane na dedykowanych spotkaniach z przedstawicielami przemysłu drzewnego, Lasów Państwowych oraz strony społecznej. Wśród nabywców drewna przeprowadzona została ankieta (przez Lasy Państwowe we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska), aby ostateczne rozwiązania wypracowane w dialogu precyzyjnie i konkretnie odpowiadały na ich potrzeby.

W MKiŚ już trwają prace nad rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowych cech jakościowo-wymiarowych drewna energetycznego. Celem rozporządzenia będzie ograniczenie możliwości wykorzystania pełnowartościowego drewna w energetyce zawodowej (tzn. wytwarzającej i przesyłającej energię). Oznacza to, że zamiast do kotłów elektrowni drewno będzie trafiać do przemysłu drzewnego. Obecnie rozporządzenie jest na etapie konsultacji w Rządowym Centrum Legislacji.

W trosce o sytuację przemysłu drzewnego w dniu 28 czerwca 2024 r. w siedzibie Dyrekcji Generalnej LP odbyło się spotkanie dotyczące możliwości ograniczenia eksportu drewna okrągłego z Polski. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciel Ministerstwa Finansów, Krajowej Administracji Skarbowej, Ministerstwa Rozwoju i technologii, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, Najwyższej Izby Kontroli, Komendy Głównej Policji, Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, Urzędu Dozoru Technicznego, Zarządu Morskiego Portu Gdańsk S.A., Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego. Spotkanie potwierdziło złożony charakter zjawiska eksportu drewna, a dalszy postęp prac w zakresie wsparcia przemysłu drzewnego wymaga zaangażowania wielu resortów i instytucji. Przedstawiciele branży drzewnej są aktywnie włączani do różnych inicjatyw Ministerstwa Klimatu i Środowiska - w tym są członkami ministerialnego zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie. Biorą oni również udział w Ogólnopolskiej Naradzie o Lasach.

Od kwietnia bieżącego roku trwa wspomniana już Ogólnopolska Narada o Lasach. Jest to cykl spotkań mających na celu kontynuację procesu kompleksowej transformacji gospodarki leśnej i stanowi odpowiedź na potrzebę dialogu ze społeczeństwem na temat sposobu prowadzenia gospodarki leśnej. Odwołuje się również do najlepszych osiągnięć wielu pokoleń polskich leśników, przyrodników, naukowców i innych podmiotów.

Podczas prac stolikowych identyfikowano ryzyka oraz potencjalne skutki ekonomiczne i gospodarcze, niezbędne działania ograniczające negatywne skutki oraz działania osłonowe. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zdaje sobie sprawę, że obecna perspektywa finansowa UE niesie za sobą olbrzymie możliwości i szanse dla finansowania przedsięwzięć realizujących zieloną transformację oraz wspierających przekształcenia w branżach nią dotkniętych.

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz w Lasach Państwowych trwają dalsze prace nad zmianą systemu sprzedaży drewna na rok 2025, pierwsze zmiany wejdą nawet już pod koniec 2024. Zmianie ulegnie ilość drewna przeznaczanego na otwartą sprzedaż, skorygowana zostanie polityka i algorytmów wyznaczania cen wywoławczych. Obecnie, zgodnie z obowiązującymi i projektowanymi zasadami sprzedaży drewna, przedsiębiorcy mają możliwość uczestnictwa w procedurze sprzedaży realizowanej w ramach aukcji zwykłych w aplikacji e-drewno przez cały rok. Mogą też korzystać ze sprzedaży na Portalu Leśno-Drzewnym oraz w systemie detalicznym w nadleśnictwach.

W październiku 2023 r. Lasy Państwowe przedstawiły nowe zasady sprzedaży drewna na lata 2024-2026. W 2024 r. procedury sprzedaży ofertowej odbywają się trzy razy do roku, a nie jak wcześniej, dwa razy. Wprowadzono też nową punktację związaną z głębokością przerobu drewna. Rok 2024 r. podzielony na trzy interwały czasowe po cztery miesiące. Pierwsza tercja jako okres sprzedaży skończyła się w kwietniu, kolejna w sierpniu. Obecnie następuje ostatnia.

Zdecydowana większość pozyskiwanego przez LP drewna przeznaczana jest dla przedsiębiorców i kupowana za pośrednictwem Portalu Leśno-Drzewnego (70 proc. oferowanej miąższości) oraz w systemie sprzedaży aukcyjnej (30 proc.), co razem stanowi około 80 proc. łącznej oferty PGL LP. Pozostałe 20 proc. trafia do sprzedaży detalicznej, skierowanej głównie do odbiorców indywidualnych. Na tzw. aukcjach systemowych drewno mogą kupować wszyscy przedsiębiorcy, także podmioty nowe, nieposiadające historii zakupów. Trafia na nie również drewno, którego nie udało się sprzedać w ramach Portalu Leśno-Drzewnego. Przedsiębiorcy mogą też nabywać surowiec na aukcjach e-drewno, które odbywają się na bieżąco jednak oferty nadleśnictw są tu incydentalne i często dotyczą niewielkich mas surowca.

Zapewniam Pana Posła, doceniając Jego troskę o Lasy Państwowe i przemysł drzewny, że Ministerstwo jest świadome swoich działań i pracuje na rzecz dobra wymienionych instytucji i grup społecznych. Funkcje społeczne lasów, nigdy dotąd właściwie nie docenione, stają się nie mniej ważnymi niż funkcje gospodarcze, a bardzo często idą w parze z funkcjami ochronnymi.

Z wyrazami szacunku,

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/